

Historia św. Benedykta

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie historii św. Benedykta;
- ukazanie roli benedyktynów w rozwoju cywilizacji Europy.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- przedstawia podstawowe fakty z życia św. Benedykta;
- wymienia podstawowe zajęcia mnichów benedyktyńskich;
- wskazuje, w jaki sposób benedyktyni przyczynili się do rozwoju cywilizacyjnego Europy;
- podaje przykłady zachowań, do których zachęca nas św. Benedykt;
- uzasadnia potrzebę właściwego łączenia modlitwy i pracy;
- wyjaśnia wartość sumiennego przykładania się do swoich obowiązków.

Pojęcia i postaci

św. Benedykt, zakon, przeor, reguła zakonna, pustelnik.

Wartości

modlitwa, praca.

Metody i środki

opowiadanie, praca z podręcznikiem, list, miniwykład, plakat, (rebus); większe kartki papieru, kolorowe flamastry.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Pod Twoją obronę.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił opowiedzieć historię św. Benedykta; będę wiedział, jak było zorganizowane życie mnichów benedyktyńskich; będę umiał wyjaśnić, w jaki sposób benedyktyni przyczynili się do rozwoju cywilizacji w Europie.

Metoda – opowiadanie. Nauczyciel przedstawia historię św. Benedykta. Pochodził on z bogatej rodziny, która zadbała o jego wykształcenie. Studiował w Rzymie, ale nie podobał mu się panujący tam styl życia, dlatego opuścił miasto i wkrótce został pustelnikiem. Nauczyciel tłumaczy, kto to jest pustelnik – osoba, która wycofała się z życia publicznego i z dala od ludzi prowadzi życie poświęcone Bogu, wypełnione modlitwą i kontemplacją.

Przykład życia św. Benedykta spodobał się wielu osobom. Ludzie przychodzili do niego, by słuchać jego nauk i pytać go o rady. Nawet mnisi z pobliskiego klasztoru poprosili, żeby został ich przeorem (przełożonym), ale jego surowość życia i wierność zasadom nie spodobała się innym braciom i św. Benedykt musiał opuścić klasztor. Założył więc własną wspólnotę zakonną na górze Monte Cassino. Napisał również zbiór zasad, którymi mieli się kierować mnisi (tzw. reguła benedyktyńska).

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie czytają w podręczniku, czym zajmowali się mnisi benedyktyńscy.

Metoda – list. Uczniowie mają sobie wyobrazić, że są w zakonie benedyktyńskim. Ich zadaniem jest napisanie listu do kolegów i koleżanek, w którym opiszą, czym się zajmują na co dzień i czym się zajmują inni zakonnicy. Wybrani uczniowie czytają swoje listy, nauczyciel kontroluje, czy zostały wymienione wszystkie zajęcia mnichów. Powinny paść odpowiedzi: modlitwa, praca fizyczna na roli (przygotowanie ziemi pod uprawy, odwadnianie bagien), produkcja i konserwacja żywności, uprawa i wykorzystanie ziół, hodowla zwierząt, praca umysłowa, czyli przepisywanie ksiąg, wymyślanie rozwiązań architektonicznych, działalność artystyczna (rozwój muzyki). Podsumowując, nauczyciel wskazuje, że działalność benedyktynów w istotny sposób przyczyniła się do rozwoju cywilizacyjnego Europy, a inni ludzie zaczęli naśladować rozwiązania mnichów.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel podaje uczniom zawołanie benedyktyńskie *ordo et pax*, czyli „ład i pokój”, następnie tłumaczy, że w XVI w. przypisano im hasło *ora et labora*, czyli „módl się i pracuj”. Wskazuje, że życie mnichów było zorganizowane w oparciu o te dwie wskazówki. Mieli oni pamiętać o modlitwie, ale nie zapominać również o konieczności pracy. Doba ma 24 godziny i w życiu zakonnym była ona podzielona na modlitwę, pracę i odpoczynek.

Metoda – plakat. Nauczyciel wskazuje uczniom, że również dzisiaj ważne jest, byśmy pamiętali o tych wskazówkach, które swoim mnichom dał św. Benedykt. Mamy znajdować czas na modlitwę i sumiennie przykładać się do swoich obowiązków. Uczniowie dzielą się na grupy. Każda z nich przygotowuje plakat zachęcający do kierowania się w życiu hasłem *ora et labora*. Grupy prezentują wyniki swojej pracy na forum klasy i tłumaczą znaczenie użytych symboli.

Alternatywnie: uczniowie wykonują ćwiczenie 3 z podręcznika (rebusy, których rozwiązaniami będą hasła: „modlitwa, praca, zakon”).

Podsumowanie lekcji. Jako podsumowanie lekcji, dla utrwalenia wiadomości o św. Benedyktie, uczniowie wykonują w zeszytach ćwiczenie 1 z podręcznika.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika z punktu „Dla ducha”.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- historia – rola i znaczenie zakonów w średniowieczu; społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy;
- język obcy nowożytny – słownictwo religijne (zakon benedyktyńców).